

چگونه دائم در رحمت الهی قرار گیریم؟ / نشانه داشتن «توفیق»

همزمان با فرارسیدن ماه مبارک رمضان ماه میهمانی خداوند، برای آشنایی با مضامین دعاهاى روزانه هر روز از این ماه مبارک، آیت‌الله روح‌الله قهری مدیر مدرسه علمیه امام مهدی(عج) و از اساتید اخلاق، در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس، به شرح دعای روز بیست و نهم پرداخته است که در ادامه می‌خوانیم:

همزمان با فرارسیدن ماه مبارک رمضان ماه میهمانی خداوند، برای آشنایی با مضامین دعاهاى روزانه هر روز از این ماه مبارک، آیت‌الله روح‌الله قهری مدیر مدرسه علمیه امام مهدی(عج) و از اساتید اخلاق، در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس، به شرح دعای روز بیست و نهم پرداخته است که در ادامه می‌خوانیم:

یکی از نکات بسیار مهم در این دعا این است که از خدا می‌خواهیم ما را در رحمت دائمی خودش قرار دهد به طوری که هیچ گاه از رحمتش بیرون نیایم. «اللَّهُمَّ عَشَّني بِالرَّحْمَةِ». یعنی چیزی که انسان آغشته به آن بشود و همه وجودش را فرا بگیرد و این فرا گرفتن

به گونه‌ای است که هر طرف برود خودش هم وجودش رحمت بشود.

یعنی ضمن اینکه رحمت خدا به همه چیز سایه افکنده است «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسَّعَتْ كُلَّ شَيْءٍ»، وقتی این شخص هم رحمت خدا به او عنایت شد طوری در این رحمت قرار گیرد که همیشه خودش نیز مایه رحمت باشد.

گاهی اوقات انسان‌ها رحمت را تا حدودی می‌چشند اما زمانی که خود را غرق در رحمت بدانند و اداراک به این داشته باشند متأسفانه موجود نیست. دوم اینکه وقتی غرق رحمت شدند خود، عامل رحمت باشند یعنی از جانب خدا توفیقی باشد که آنها هم عامل رحمت برای دیگران باشند؛ همین که دست دیگران را می‌گیرند، همین که ستر آبرو می‌کنند، همین که در راه دین خدا گام برمی‌دارند، همین که برای بندگان خدا انسان‌های رحیمی هستند این افراد نیز از صفات باری تعالی بهره‌مند می‌شوند.

چگونه دائم در این رحمت پوشیده شویم؟

یکی از راهکارها این است که اگر عیبی در مردم دیدیم آن عیب را بپوشانیم تا خدای متعال نیز ما را در رحمت خود بپوشاند؛ اگر کسی انتظار دارد از یک رحیمی که رحمت او رحمت واسعه است به او عنایت ویژه بکند بالاخره باید خودش هم از آن صفت، بهره‌مند باشد.

در نزد عرفا، آن کسی می‌تواند رحمت الهی را آنگونه باید و شاید درک کند که خودش این رحمت را به دیگران ولو نسبی مرحمت کند که در این زمان می‌تواند رحمت الهی را به طور کامل درک کند.

«وَارْزُقْنِي فِيهِ التَّوْفِيقَ وَالْعِصْمَةَ»؛ خدایا در این روز به من توفیق بده و حفظ از گناهان. «عصمت» یعنی من بتوانم از گناه دوری کنم. اولاً توفیق از جانب خداست و اگر ما کاری انجام می‌دهیم می‌توانیم توفیق حاصل شده و موفق شدیم فلان کار را انجام دهیم.

وقتی می‌گوییم موفق شدیم این طور نیست که خودم می‌توانستم، خیر بلکه عاملی باعث می‌شود که انسان موفق شود به این می‌گویند توفیق. آن عاملی که باعث موفقیت انسان شود آن رزق است؛ تصور ما از رزق این است که سر کار برویم، کار خوبی داشته باشیم، خانه و شغل خوبی داشته باشیم، حتی همسر خوب هم رزق است و خود توفیق هم رزق است.

اگر خدای متعال به انسان توفیق ندهد، بسیاری از کارهای خوب هم جلوی پای انسان قرار می‌گیرد اما نمی‌تواند انجام دهد، خواندن قرآن نیز توفیق است بسیاری از افراد بوده‌اند که در این ماه مبارک رمضان شاید توفیق خواندن یک آیه قرآن را هم نداشته باشند این طور نیست که بگوییم وقت نداشت چراکه بعضی افراد وقت هم دارند اما یک آیه هم نمی‌خوانند. از طرف دیگر ممکن است وقت یک عده دیگر محدود باشد اما از زمان‌هایی که در مترو یا اتوبوس و تاکسی هستند استفاده می‌کنند و قرآن می‌خوانند یا به جای

چرخیدن در فضای مجازی، توفیق دارد کار خیر انجام می‌دهد.

توفیق اینگونه نیست که تصور کنیم که یک فردی پول دارد و می‌تواند و فرد دیگری پول ندارد و نمی‌تواند؛ بسیاری از افراد پول دارند اما نمی‌توانند و حتی توفیق کمک کردن به یک یتیم را هم ندارند ولی یک کسی هم به تعبیر عوام الناس، هشتش گرو نهش است اما از آن چیزی که دارد به دیگران در حد وسع خودش انفاق می‌کند و بعضی‌ها هم ایثار می‌کنند.

خدایا به من توفیق بده؛ «وَارْزُقْنِي فِيهِ التَّوْفِيقَ وَالْعِصْمَةَ»؛ توفیق در چه چیزی؟ توفیق در همه مطالب. یکی از توفیقات می‌تواند این باشد که خدا او را نکه دارد. عصمت یعنی دور شدن از آن چیزی که انسان را دور می‌کند از بدی‌ها و پلشتی‌ها و گناهان. خوشا به سعادت کسانی که حتی گاهی اوقات از اسم گناه هم بدشان می‌آید. این یک رزق است و بسیار مهم است که انسان، چنین رزقی داشته باشد.

«وَطَهَّرْ قَلْبِي مِنْ غَيَابِ التَّهْمَةِ»؛ خدایا دلم را از تاریکی‌ها و شک و اوهام باطل دور کن. چرا چون انسان گاهی اوقات، «مَذْبِيبِينَ» می‌شود یعنی گاهی این طرف و گاهی آن طرف است. وقتی انسان دلش به نور الهی نورانی شد، توفیق پیدا کرد دیگر شک و اوهامی برای او نخواهد بود و تمام آن مواردی که وهم و بی‌وجود است همه آن موارد را از دلش بیرون می‌کند و اگر طهارت قلبی نسبت به این اوهام به وجود آمد آن وقت است جایگاه نور الهی است.

«وَطَهَّرْ قَلْبِي»؛ قلب اگر طاهر شد اعضا و جوارح هم طاهر می‌شود. فرمودند: «وَالْقَلْبُ حَرَمُ اللَّهِ»؛ قلب، حرم خداست. اگر این قلب که جایگاه نور خدا و یاد خدا است اگر طاهر شود همه موارد برای آن به وجود می‌آید اما اگر قلب، آلوده باشد طبیعی است که هیچ چیز را درک نمی‌کند.

انسان باید مراقبه کند. یکی از مواردی که بسیار مهم است این است که مواظبت کند در حق‌الناس که حق‌الناس در طهارت قلب، اثرگذار است. از دیگر موارد طهارت قلب، حکمت است. حکمت این است که انسان، مراقبه و محاسبه کند. دستیابی به معرفت نیز از دیگر موارد طهارت قلب است وقتی انسان معرفت به دین پیدا کرد خودش عامل طهارت می‌شود.

«يَا رَحِيمًا يَعْبَادُهُ الْمُؤْمِنِينَ»؛ همه مواردی که در دعای روز بیست و نهم ماه مبارک رمضان از خدا می‌خواهیم را در واقع ما نمی‌توانیم خودمان به تنهایی آنها را انجام دهیم اما ای خدا تو خودت رحیم هستی؛ رحیم هستی نسبت به بندگانی که ایمان دارند همه چیز در ید مقدس توست و ایمان دارند هر آنچه را که تو بخواهی، انجام می‌دهی.

از آنجا که همه مطالب در سایه رحمت توفیق دارد پس طبیعی است که تو رحیمی و به بندگان مؤمن خودت عنایت می‌کنی و به من هم که این مطالب را از تو درخواست می‌کنم، عنایت می‌کنی. لذا احوال بندگان مؤمن در آخر ماه مبارک رمضان، احوال اهل ایمان است. من باب مزاح، برخی می‌گویند انسان وقتی به آخر ماه مبارک رمضان می‌رسد، غش می‌کند «اللَّهُمَّ غَشَّتْنِي»؛ از بس که روزه گرفته است لذا مزاح می‌کنند و می‌گویند «اللَّهُمَّ غَشَّتْنِي»؛ برای اینجاست.

البته «اللَّهُمَّ غَشَّتْنِي بِالرَّحْمَةِ»؛ غشنی در اینجا متفاوت است؛ مؤمن اگر مؤمن باشد در آخر ماه مبارک رمضان می‌فهمد که این روزه هم عاملی برای طهارت قلبش شده و هم عاملی است برای اینکه در رحمت الهی پیچیده شود و توفیق پیدا کند و دوری از گناه برای او رقم بخورد.